

Thông điệp "tôn trọng sự sống và kiến tạo hòa bình" tại Hội nghị APEC ở Hàn Quốc

ISSN: 2734-9195

12:36 07/11/2025

Hội nghị Cấp cao APEC 2025 đã kết thúc với việc các nhà lãnh đạo của 21 nền kinh tế thành viên thông qua “Tuyên bố Gyeongju”, nhấn mạnh tinh thần hợp tác kinh tế, thúc đẩy đầu tư và thương mại trong bối cảnh kinh tế toàn cầu chịu ảnh hưởng bởi căng thẳng thương mại Mỹ - Trung.

Hội nghị Cấp cao Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương lần thứ 32 (APEC 32), được tổ chức tại Gyeongju, thủ đô nghìn năm văn hiến, đã kết thúc thành công tốt đẹp. Với chủ đề “Kiến tạo tương lai bền vững: Kết nối, Đổi mới, Thịnh vượng”, Hội nghị do Hàn Quốc chủ trì thu hút sự tham gia của lãnh đạo 21 nền kinh tế thành viên.

Hội nghị thượng đỉnh không chỉ dừng lại ở hợp tác kinh tế mà còn là nền tảng cho ngoại giao văn hóa, truyền tải những giá trị nhân văn phổ quát về sự sống và hòa bình đến toàn thế giới. Đặc biệt, các sự kiện và thông điệp đa dạng do cộng đồng Phật giáo chủ trì được đánh giá là đã góp phần nâng cao hơn nữa uy tín của Hội nghị.

Kinh đô cổ Gyeongju - nơi lưu giữ tinh hoa của triều đại Silla (Hàn Quốc ngày nay) - nơi văn hoá Phật giáo nghìn năm vẫn còn hiện hữu và phát triển.

Gyeongju, thủ đô cổ của triều đại Silla, là một bảo tàng ngoài trời sống động với những di tích lịch sử và văn hóa được UNESCO công nhận. Được mệnh danh là “*bảo tàng không tường*”, Gyeongju mang trong mình vẻ đẹp cổ kính, trầm mặc, là nơi lưu giữ hàng nghìn năm lịch sử và văn hóa của triều đại Silla huy hoàng. Đặc biệt, Khu phức hợp ngôi già lam Phật Quốc Tự (국립국립사찰, 국립사찰) và Thạch Quật Am (석굴암, 석굴암) đã được công nhận là Di sản Thế giới của UNESCO, được coi là “*một kiệt tác của nghệ thuật Phật giáo ở Viễn Đông*”. Ngôi già lam Phật Quốc tự (국립국립사찰) (được kiến tạo vào năm 774), với lối kiến trúc đặc trưng và toàn vẹn nhất của vương triều Silla xưa đến nay vẫn còn tồn tại.

Ngôi già lam Phật Quốc tự, một quần thể cơ sở tự viện Phật giáo bao gồm một loạt các tòa nhà bằng gỗ trên sân thượng bằng đá nâng cao, được thiết kế để

tượng trưng cho thế giới của đức Phật. Công trình kiến trúc nổi lên đối xứng từ hồ sen, được dẫn vào một cách tượng trưng qua hai cây cầu đá và một cầu thang lớn, nhắc nhở khách du lịch Hàn Quốc rằng họ đang từ cõi trần tục phía sau và bước vào thế giới vô sinh bất diệt của đức Phật.

Lối vào chính của Phật Quốc tự là kiến trúc đá xếp độc đáo, tạo thành những cây cầu tuyệt đẹp với tên gọi Cầu Liên Hoa (연화교, 연화교), Cầu Thất Bảo (보배교, 보배교), Cầu Thanh Vân (청운교, 청운교) và Cầu Bạch Vân (백운교, 백운교). Khuôn viên của Phật Quốc tự được chia thành ba khu vực - Tỳ Lô Bảo Điện (보리암, 보리암), Đại Hùng Bảo Điện (대웅전, 대웅전), Cực Lạc Bảo Điện (극락전, 극락전). Những khu vực này và các bậc thang bằng đá được thiết kế tượng trưng cho thế giới vô khứ vô lai của đức Phật. Các bậc thang bằng đá, những cây cầu và hai ngôi Thích Ca Bảo Tháp (보살탑, 보살탑) và Đa Bảo Tháp (보배탑, 보배탑), đối diện với Đại Hùng Bảo Điện, Thích Ca Bảo Tháp và Đa Bảo Tháp cũng là những công trình kiến trúc hiếm hoi đã qua hơn nghìn năm tồn tại, minh chứng cho thời kỳ hưng thịnh của vương triều Silla. Nơi đây không chỉ là một trung tâm tôn giáo mà còn là một biểu tượng của sự sáng tạo và kỹ thuật của người Hàn Quốc cổ đại.

Đặc biệt, Thạch Quật Am và ngôi già lam Phật Quốc Tự là hiện thân của tinh thần Phật giáo, nơi con người, thiên nhiên và nghệ thuật hòa quyện. Điều đáng chú ý là Hội nghị Cấp cao APEC 2025 được tổ chức tại thành phố Gyeongju này, đã truyền tải tầm quan trọng của “Sự cùng tồn tại và cộng sinh” (공존 공생).

Cuộc xung đột quân sự giữa Nga và Ukraine kể từ khi xảy ra đến nay đã kéo dài 3 năm mà vẫn chưa có dấu hiệu kết thúc, gây ra không ít hậu quả nặng nề cho cả Nga và Ukraine, Trung Đông vẫn tiếp tục “đổ máu” kinh hoàng. Những sinh mạng vô tội đang bị cướp đi, và hận thù cùng oán giận đang thống trị cuộc sống con người. Thực tế là lợi ích kinh tế và bá quyền chính trị lấn át giá trị của sự sống báo hiệu sự thoái trào của nhân loại. Lúc này, thông điệp Phật giáo về sự sống và hòa bình đang vang vọng tại Gyeongju chính là lời cảnh báo về sự thoái trào của nhân loại. Việc tinh thần từ bi và bất bạo động của Phật giáo được trình bày như một bài diễn văn trên trường quốc tế sẽ được ghi nhận là thành tựu quý giá nhất của Hội nghị Thượng đỉnh APEC 2025 này.

Trong suốt Hội nghị Thượng đỉnh APEC 2025 này, cộng đồng Phật giáo đã trình bày nhiều sự kiện văn hóa với chủ đề “*Tôn trọng sự sống và kiến tạo hòa bình*” (존중 생명 평화 건설).

Pháp vị Đại Tông sư đời thứ 15 Thiền phái Tào Khê, Phật giáo Hàn Quốc, Thiền sư Trung Phong Tính Pha (중풍정파, 중풍정파), đã tặng các nhà lãnh đạo thế giới những chiếc bát trà sơn mài mang ý nghĩa “Trà thiền nhất vị” (茶禪一味).

□□□□ , □□□□), nghĩa là uống trà chính là niềm vui, là nếp thiền, là thực hành thiền định, hoà nhập vào niềm hạnh phúc qua triết lý đạo Phật và trà đạo, truyền tải tinh thần Thiền tông về sự hợp nhất giữa trà và thực hành. Những chiếc bát trà này thể hiện mong muốn hòa bình, hạnh phúc và hòa hợp của thế giới.

Pháp vị Đại Tông sư đời thứ 13, 14 Thiền phái Tào Khê, Phật giáo Hàn Quốc, Thiền sư Chân Tế Pháp Viễn (□□□□ □□□□ , □□ □□ □□□□), bày tỏ hy vọng về sự thành công của Hội nghị Thượng đỉnh APEC 2025 tại Gyeongju, nói rằng: *“Trí tuệ của Thiền sẽ là giải pháp cơ bản cho hòa bình thế giới”*. *“Ngoại giao Thiền tông”*, soi sáng thế giới thông qua sức mạnh của hành trì, đã được thổi một luồng sinh khí mới trên trường quốc tế.

Các vị phu nhân các nhà lãnh đạo APEC 2025 cùng hành hương chiêm bái ngôi già lam Phật Quốc Tự để trải nghiệm ẩm thực chay tại chùa mang tính biểu tượng. Ẩm thực chay tại chùa *“Hài hoà âm dương giữa con người và môi trường tự nhiên, để lục phủ ngũ tạng được cân bằng - Hài hoà âm dương của chủ thể (con người); Dùng thức ăn để điều hoà sự mất cân bằng âm dương trong cơ thể, xem thức ăn cũng là thuốc chữa bệnh”*, do Ni trưởng Thích nữ Thiện Tài (□□ □□) trình bày tại tiệc chiêu đãi, thể hiện triết lý Phật giáo về việc sống hòa hợp với thiên nhiên mà không gây hại cho sự sống.

Như Ni trưởng Thích nữ Thiện Tài đã nói, “*Ẩm thực chay tại chùa là một nghệ thuật văn hóa vượt qua ranh giới tôn giáo và cho phép chúng ta suy ngẫm về mối quan hệ giữa con người và thiên nhiên*”, ẩm thực giản dị thể hiện nguyên tắc “Tôn trọng sự sống”, ý thức được những khổ đau do sự sát hại gây ra, thể hiện tinh thần từ bi của Phật giáo Hàn Quốc. Một bát cơm không gây hại cho sự sống thực sự là một bữa ăn của hòa bình và là một thực hành để chuyển hoá tâm tham thành “Dục như ý túc”, sự mong muốn, khao khát một cách mãnh liệt, thiết tha để đạt được mục tiêu đã đề ra một cách chân chính và vững tiến bước trên hành trình Bát Chính đạo.

Hơn nữa, triển lãm đặc biệt “Ký ức về chiếc nồi, những điều ước thầm kín” (釜의 기억, 은밀한 바람) của ngôi già lam Phật Quốc Tự, chương trình trải nghiệm công phu tu tập “Thiền khán thoại đầu” (선관토두, 선관토두), và triển lãm thư pháp và hội họa Thiền tông là những cơ hội để chia sẻ chiều sâu văn hóa Phật giáo Hàn Quốc với thế giới. Đặc biệt, trải nghiệm Thiền khán thoại đầu, được tổ chức tại Cơ sở Thông thái của Đại học Dongguk dành cho các quan chức đến từ các nước tham dự APEC, đã mang đến một cơ hội quý báu để trực tiếp trải nghiệm tinh hoa của Phật giáo Thiền tông Hàn Quốc. Những cá nhân đến từ nhiều quốc gia đã trực tiếp trải nghiệm triết lý đạo Phật rằng sự an lạc nội tâm là khởi nguồn của hòa bình thế giới.

Hội nghị Cấp cao APEC 2025 đã kết thúc với việc các nhà lãnh đạo của 21 nền kinh tế thành viên thông qua “*Tuyên bố Gyeongju*”, nhấn mạnh tinh thần hợp tác kinh tế, thúc đẩy đầu tư và thương mại trong bối cảnh kinh tế toàn cầu chịu ảnh hưởng bởi căng thẳng thương mại Mỹ - Trung. Hội nghị đã chứng minh rằng tinh thần từ bi và hòa bình của Phật giáo có thể được thiết lập như một giá trị toàn cầu.

Trong một thế giới đầy rẫy chiến tranh và xung đột, giáo lý bất bạo động và chung sống hòa bình của Phật giáo đóng vai trò như một phương án thay thế thiết thực và là kim chỉ nam đạo đức. Đây là một dịp khẳng định lại chân lý giản đơn rằng, cũng như chiến tranh bắt đầu bằng súng đạn, hòa bình bắt đầu nơi từ bi tâm.

Giống như ánh sáng triết lý của đức Phật từ bi, trí tuệ, hùng lực, tự do, bình đẳng, tôi hy vọng ngọn hải đăng của sự sống và hòa bình được thắp sáng chính tín, chính kiến tại sự kiện APEC này sẽ soi sáng bóng đêm tà kiến trên toàn thế giới. Tôi cầu nguyện rằng những âm vang nhỏ bé của Phật giáo sẽ lan tỏa thành một cộng hưởng mạnh mẽ, đánh thức lương tâm nhân loại, trở thành hạt giống của một thế giới chân chính, nơi mọi sự sống cùng tồn tại trong hòa bình.

Tác giả: [ ] [ ] [ ]

/Viết dịch: **Sa môn Lê Văn Phước**

Nguồn: [ ] [ ] [ ] [ ]

(www.beopbo.com)